

да свирѣлъ безъ всѣкакъвъ тактъ. Но нали за туй бѣше той учителъ ученъ човѣкъ.

Когато той излѣзеше понѣкога, вечеръ въ недѣля на улиата съ своята цигулка подъ мишка и започналъ да свири, отъ всичкитѣ прозорци ще се загледаатъ селянитѣ.

— Ахъ, ти, Господи! Славенъ човѣкъ е нашия учителъ! говорѣли старцитѣ, а бабичкитѣ се устѣхваха въ прѣстилкитѣ си и очитѣ имъ се наливаса съ сълзи отъ умиление. Дѣцата пъкъ тичали слѣдъ училища съ викове ура.

А въ селото имаше още и нѣкой си Петъръ шивача! Той бѣ майсторъ на кларне, него го викаха да свири на всички угощения, гоцаваха го съ бира и ракия, а често му плащаха по цѣли сребърни крони за неговата музика.

А пъкъ и хубавецъ бѣ тоя Петъръ шивача! Шишкавъ, слоенъ, съ черни, като смола, коси, съ черни бакенбарди, облѣченъ винаги въ новичка аба отъ дебело домашно сукно, която му стоеше като излѣта, сѣкашъ на него бѣха я шили. На шията си той носѣше свѣтло-червена копринена кърпа, съ бѣли точици, която му омотваше гърлото дори до ушитѣ. Отъ усърдие Петъръ цѣлъ се потѣше, когатъ свирѣше и лицето му винаги лъщѣше отъ мазнина.

А кларнето му! Да, 'ето нѣ, туй бѣ инструментъ! Той свирѣше и пишѣше, сѣщо като телякъ при разпродажба или като псалтъ въ черква, когатъ почне да пѣе прѣзъ носа си. Като свърши пѣсенята, Петъръ шивача изливаше настѣбралата се въ инструментъ слюнка и съ тържествуващъ видъ се огледваше наоколо.

И всички селски моми се възхищаваше отъ Петра.

И той умѣше да играе не само полка и нѣмски валсъ, а и разни нови пѣсни отъ Стокхолмъ и Копенхагенъ и даже отъ Хамбургъ, а когатъ свирѣше най-модната тогава полка, сърдцата на всички дѣвойки биеха по нейния тактъ и всѣка отъ тѣхъ си мислѣше за Петра шивача.

— Да би могълъ да се научишъ да свиришъ поне като Петъръ шивача, говорѣше стареца Ларсъ на своя синъ. И какво мислите, че отговаряше момчето? То отговаряше: — А пъкъ азъ, и да бихъ могълъ, пакъ не бихъ поискалъ.

Не, то мълчишката си посвирваше, подобрявайки постоянно своята свирчица, и тѣй като постоянно ходѣше съ нея и за нищо друго не искаше да мисли, извадиха му най-сетнѣ прѣкора „Свирячъ“.

— Да бихъ знала само, кждѣ пѣхашъ ти тая нещастна свирчица! говорѣше майката. — Въ устата си или въ гърбуха Зини уста, да погледамъ.

Момчето зинваше уста, но тогава свирчицата мълчеше.

Майката се съвѣтвѣ ужъ зарадъ страстта на сина си съ учителя, но послѣдния каза, че не бива

да се зема тая работа съ лошо сърдце, че туй е у момчето току тѣй, нѣщо като дѣтска болестъ, която ще мине, като глисти, и че той ще съумѣе да отучи момчето отъ цѣлата тая лудория. И, наистина, момчето изпитваше често, както трѣба, линията.

Башата пъкъ се съвѣтваше съ самия пасторъ¹⁾, и пасторътъ бѣше на мнѣние, че може би въ момчето тукъ свири нѣкой прародителски грѣхъ, и обѣща на Ларса да напомни по поводъ на това въ проповѣдта си.

И наистина, на слѣдующата проповѣдъ въ черквата пасторътъ подпусна нѣколко думи и върху туй, че отъ занаятъ, който не принася полза ни на тебъ самия, ни на твоитѣ ближни, и отъ инструментъ, който на нищо не прилича, трѣба да се пазимъ, като отъ всѣкаква дяволска работа.

Но най-лютъ врагъ на момчето и неговата свирчица, при все това, бѣ учителката.

Тя бѣ смѣнила въ народното училище стария учителъ; тя бѣ отличителна особа, съ кривъ палець.

Тя учеше дѣцата да мислятъ по звуковата метода, знаеше кждѣ изведнѣжъ да намѣри въ календаря, когатъ бѣше нужно да се направи справка за нѣщо, и умѣше да подбере за всѣка мисль и за всѣка постѣпка подходяще правило.

— Какво нѣщо е туй твоята свирчица? питаше тя момчето, гледайки го сурово. — Какъвъ е тоя инструментъ? Отъ какъвъ родъ? Изкуственъ или народенъ? Какво е неговото устройство и какво може да се изсвири съ него?

Но момчето не отговаряше ни дума. То гледаше изкосо, съ захапани устни, и послѣ полекичка започваше да свири съ своята свирчица единъ прѣвеселъ мотивъ.

— Ти си съвсѣмъ опако момче, или пъкъ не си съ всичкия си умъ! говорѣше учителката, и скоро всички почнаха да говорятъ, че момчето не е съ всичкия си умъ.

Но сега майката почна да плаче и да говори, че не ще се помръдне отъ мѣстото, щомъ нейното момче не е съвършено съ всичкия си умъ.

А момчето не че не скърбѣше, наистина, за това, което говорѣха за него, но то се мжчеше да не обръща на това внимание.

Ала понѣкой пѣтъ то гледаше тѣй тжно, нещастно, че просто да те е жалъ да го гледашъ.

По нѣкой пѣтъ пъкъ ставаше такъво сърдито, зло, че да не се приближи човѣкъ до него; а нѣкой пѣтъ изведнѣжъ ще погледне то, сѣкашъ се смѣе на всички въ очитѣ.

Но всѣки день то измислюваше по нѣщичко ново за своята свирчица.

Всичко, което то видѣше и чуеше, всичко това то влагаше въ своята свирчица, и свирчицата можеше да пѣе за всичко.

¹ Протестански свещеникъ.